

Asia: VN/23281/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain, puoluelain, vaalilain sekä kansalaisaloitelain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Oikeusministeriön lausuntopyyntö 23.4.2024 VN/23281/2023

Tietosuojavaltuutetun lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain, puoluelain, vaalilain sekä kansalaisaloitelain muuttamisesta

Oikeusministeriö on pyytänyt tietosuojavaltuutetulta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain, puoluelain, vaalilain sekä kansalaisaloitelain muuttamisesta. Kiitän mahdollisuudesta lausua asiassa.

Olen lausunut asiakokonaisuudesta aiemmin oikeusministeriölle 21.7.2022 ja perustuslakivaliokunnalle 13.2.2023. Tuolloin oikeusministeriölle antamassani lausunnossa totesin, että esitysluonnoksen tavoitteet ovat erittäin kannatettavia, mutta kiinnitin huomiota siihen, että siltä osin, kun esitysluonnoksessa on kysymys Valtiontalouden tarkastusviraston uusista tiedonsaantioikeuksista sekä yksityishenkilöiden ehdokkaille an-taman vaalirahoituksen julkistamisesta 800 euron tai 1500 euron ylittäviltä osin, on tarpeellista vielä yksityiskohtaisemmin arvioida, miten henkilötietojen suojaan liittyvät kysymykset huomioidaan esityksessä. Ilmeisesti Valtiontalouden tarkastusviraston tietyistä tiedonsaantioikeuksista on tässä esityksessä luovuttu.

Jatkovalmistelussa tulisi edelleen kiinnittää huomiota siihen, että esityksessä arvioidaan sen vaikutukset henkilötietojen suojalle siltä osin, kuin on kysymys lainantajina toimivien yksityishenkilöiden nimien julkaisemisesta. Todettakoon kuitenkin selvyden vuoksi, ettei tämä

tarkoita sitä, että nimiä ei voisi lainkaan julkaista. Kuitenkin henkilötietojen suojaa koskeva vaikutustenarviointi puuttuu esitysluonnoksesta nyt vielä kokonaan.

Lausuntopyyntöissä mainitaan myös se, että lähiaikoina on käynnistymässä poliittisen mainonnan avoimuudesta ja kohdentamisesta annetun EU-asetuksen vaatima kansallinen täytäntöönpano. Tämän nyt käsittelyssä olevan kokonaisuuden valmistelussa tulisikin varmistaa, että esitys on yhdenmukainen poliittisen mainonnan avoimuudesta ja kohdentamisesta annetusta asetuksesta tulevien velvoitteiden kanssa.

Tietosuojavaltuutetun toimistolle on tulossa asetuksesta poliittisen mainonnan valvontaa koskevia velvoitteita, ja osallistumme mieluusti kansallisen täytäntöönpanon valmisteluun siltä osin, kun se katsotaan tarpeelliseksi.

Jokela Nina
Tietosuojavaltuutetun toimisto - Tietosuojavaltuutettu Anu Talus,
ylitarkastaja Nina Jokela